

Q VOX

Účinkující / Performers

Petr Julíček – tenor / tenor

Tomáš Badura – tenorbaryton / tenor baritone

Tomáš Krejčí – baryton / baritone

Pavel Maška – bas / bass

2. 11. 2024

11h, Refektář augustiniánského
opatství na Starém Brně /
11am, The refectory of
the Augustinian Abbey in Old Brno

Program

Leoš Janáček

Orání, JW IV/1

Pavel Křížkovský

Utonulá

Odvedeného prosba

Leoš Janáček

Keď ja pojdem na tu vojnu, milá má!, JW IV/32-6

V tom velickém širém poli, JW IV/37-2

Šiel som cez mesto, JW IV/9-2

Ach, vojna, vojna, JW IV/17-3

Proč kalino, JW IV/37-3

Pavel Křížkovský

Rozchodná

Leoš Janáček

Ó láske, JW IV/17-2

Láska opravdivá, JW IV/8

Divím se milému, JW IV/5

Vínek stonulý, JW IV/6

Na košatej jedli dva holubi sedá, JW IV/11

Klekánica, JW IV/28-3

Antonín Dvořák

Hostina, op. 27, B87(5)

Oldřich Halma

Zahrajte ně husličky

Zdeněk Kaňák

Polka

Martin Šujan

Keď já pojdzem

Programme

Leoš Janáček

Ploughing, JW IV/1

Pavel Křížkovský

The Drowned Maiden

The Recruit's Prayer

Leoš Janáček

When I Go to That War, My Dear!, JW IV/32-6

In That Great Wide Field, JW IV/37-2

I Went Through the Town, JW IV/9-2

The Soldier's Lot, JW IV/17-3

Why Guelder Rose, JW IV/37-3

Pavel Křížkovský

Song of Parting

Leoš Janáček

Oh, Love, JW IV/17-2

True Love, JW IV/8

I Wonder at my Beloved, JW IV/5

A Drowned Wreath, JW IV/6

In The Pine Tree, JW IV/11

Twilight Witch, JW IV/28-3

Antonín Dvořák

Feast, Op. 27, B87(5)

Oldřich Halma

Play Me Violins

Zdeněk Kaňák

Polka

Martin Šujan

When I Go

Tvorba pro mužský sbor prochází Janáčkovým dílem soustavně od počátku 70. let 19. století, kdy jako čerstvý absolvent učitelského ústavu začal komponovat své první skladby na lidové náměty, přes smělý a dramatický bezručovský triptych (*Kantor Halfar, Maryčka Magdónova, 70.000*) až po vrcholná pozdní díla (*Česká legie, Potulný šílenec*). Mužský sbor *Orání* z roku 1873 je nejstarším Janáčkovým dochovaným sborem (a jedním z jeho nejranějších děl vůbec) a pochází z doby jeho uměleckých začátků, kdy působil jako sbormistr řemeslnické jednoty Svatopluk. Jednoduchá úprava lidových písní ze sbírky Františka Sušila *Moravské národní písně*, která zaujme mladickou svěžestí a humorným textem, odkazuje na Pavla Křížkovského, Janáčkovu učitele na Starém Brně a průkopníka v oboru tvorby pro mužský sbor a capella na Moravě, jehož dva snad neznámější sbory *Utonulá* a *Odvedeného prosba* zazní v původních verzích hned vzápětí a *Rozchodná* (1850) přibližně v polovině programu. Pavel Křížkovský, narozený roku 1820 v Holasovicích, projevoval již na obecné škole značné hudební nadání. Toho si všiml také učitelský pomocník Jiří Janáček (1815–1866), otec skladatele Leoše, který Křížkovskému pomohl získat místo fundatisty v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Opavě, kde Křížkovský také vystudoval gymnázium. V roce 1845 vstoupil do augustiniánského řádu na Starém Brně. Od padesátých let se věnoval hudbě, a to nejen kompozici především čtyřhlasých mužských sborů na lidové písně ze Sušilovy sbírky a duchovních skladeb, ale rovněž činnosti dirigentské. Roku 1865 Křížkovský v brněnské fundaci přijal jedenáctiletého Leoše Janáčka a symbolicky tak jeho otci Jiřímu oplatil někdejší pomoc. Leoš Janáček se ihned začal zapojovat do hudebních produkcí fundatistů (modráčků), záhy Křížkovskému vypomáhal na kůru baziliky a započal i se skladatelskými pokusy. Refektář augustiniánského opatství na Starém Brně, kde se dnešní koncert koná, připomíná další místo, kde se oba skladatelé denně setkávali.

Janáčkovu tvorba v mnohém souvisí s moravským a slovenským folklorem a nejužší sepětí je možné sledovat právě u sborů a písní, jejichž texty a nápěvy často pocházejí z terénního sběru

lidových písní, kterého se Janáček také účastnil. Například píseň *Keď ja pojdem na tu vojnu, milá má!* Janáček zapsal v Makově u Velkého Rovného, dnes jen několik kilometrů od hranic Moravy a Slovenska. Texty a částečně i nápěvy písní ze sbírky *Kytice z národních písní moravských*, již Janáček vydal roku 1890 ve spolupráci s Františkem Bartošem (1837–1906), posloužily jako základ úprav *V tom velickém širém poli* a *Proč, kalino, neprokvétáš?* pro sólový tenor, mužské hlasy a klavír nebo harmonium. Poprvé byly písně provedeny před devadesáti lety Moravským vokálním kvartetem v brněnském rozhlase. Všechny zmíněné Janáčkovy skladby Q Vox provede v úpravě pro čtyři mužské hlasy a capella, což je tradice sahající v české hudbě až k obrozeneckému zpěvu první poloviny 19. století. V červnu roku 1909 etnografka Františka Kyselková (1865–1951) zapsala šest písní v podání Evy Gabel z Velké Slatiny na Slovensku, toho času dělnice v továrně v Modřicích. Janáček tyto písně ještě téhož roku upravil pro sólový hlas s klavírem, Q Vox provede druhou z písní *Šiel som cez mesto*, a to jako sólový jednohlas bez doprovodu.

Po úpravách skladeb, které Janáček původně nenapsal pro mužský čtyřhlas a capella, následuje sedm sborů, jež pro toto obsazení původně určeny jsou. Ve všech případech jde o úpravy lidových písní, ať už textů a nápěvů, nebo alespoň textů. *Ach, vojna, vojna* a *Ó láska* pocházejí ze *Čtveřice mužských sborů* z roku 1885, cyklu sborů, který Janáček dedikoval Antonínu Dvořákovi. Zatímco sbor pojednávající o odvodu Janička na vojnu, poté co sama královna a císařovna do Moravy psala, pochází ze Sušilovy sbírky, píseň *Ó láska* si Janáček patrně sám zapsal již někdy na počátku 70. let 19. století, když o prázdninách pobýval u svého strýce ve Znorovech (dnes Vnorovy) a zamiloval se tam do jisté Běty Gazarkové. Skladatel tuto svoji nejoblíbenější píseň zpracoval celkem třikrát v různých úpravách. Na dnešním koncertě zazní rytmicky a harmonicky nejzajímavější z nich, v níž je použitý 7/4 takt a každá sloka písně v polovině nenápadně moduluje o sekundu dolů, aby se v závěru opět vrátila do původní tóniny. *Láska opravdivá* z roku 1876 je bezesporu nejoblíbenějším

Janáčkovým sborem. Přehledná a interpretačně přívětivá úprava dvou textů ze sbírky Jana Kollára *Národné zpievanky* je obsažena v repertoáru snad všech mužských sborů na Moravě, a dokonce i v názvu jednoho z nich. *Divím se milému* na lidový text a *Vínek stonulý* na text ze Sušilovy sbírky Janáček napsal v době sbormistrování Svatopluku v sedmdesátých letech 19. století a stále ještě odráží Křížkovského styl. Sbor *Na košatej jedli dva holubi sedá* vznikl patrně v roce 1876 a byl nalezen až o osmdesát let později v pozůstalosti Josefa Kozlíka (1862–1924), hudebního skladatele a někdejšího studenta učitelského ústavu. Janáček sbor s největší pravděpodobností napsal na tabuli a Kozlík jej z tabule opsal. K vydání a prvnímu provedení díla došlo až v roce 1957. Poslední Janáčková skladba v programu koncertu, sbor *Klekánica*, je třetí částí cyklu *Čtvero mužských sborů moravských*. Janáček *Klekánicu* napsal nejpozději v roce 1900, krátce po vydání sbírky Ondřeje Příkryla (1862–1936) *Hanácky písničky*.

Zařazení skladby Antonína Dvořáka do dnešního programu není náhodné. Janáček byl Dvořákovým obdivovatelem a přítelem. Sbor *Hostina* pochází z cyklu *Pět mužských sborů na texty litevských národních písní* z roku 1878 a poprvé byl proveden roku 1881 sborem Besedy brněnské v Blansku ve spolupráci s místním pěveckým spolkem Rastislav. Samotný závěr koncertu patří lidovým písním v úpravách mladších skladatelů či sbormistrů. Taková dramaturgie byla tradiční součástí koncertů předních interpretů Janáčkových mužských sborů v minulém století, ať už se jedná o Pěvecké sdružení moravských učitelů (PSMU), nebo Moravan. Q Vox na tuto tradici navazuje třemi skladbami – úpravou písně *Zahrajte ně husličky* přerovského rodáka a sbormistra PSMU Oldřicha Halmy (1907–1985), *Polkou* brněnského sbormistra a pedagoga Zdeňka Kaňáka (1910–1991) a úpravou písně *Ked já pojzem*, kterou přímo pro Q Vox zpracoval jeho někdejší člen Martin Šujan.

Martin Pašek

Compositions for male choir are a consistent part of Janáček's work since the beginning of the 1870s, when he began to write his first compositions on folk themes as a fresh graduate of the teacher training institute, from his bold and dramatic triptych of works taken from Petr Bezruč (*Kantor Halfar, Maryčka Magdónova, The 70,000*) to his masterpieces (*The Czech Legion, The Wandering Madman*). The male chorus *Ploughing* from 1873 is Janáček's oldest surviving chorus (and one of his earliest ever works) and comes from the time of his artistic beginnings when he was working as choirmaster for the choir of the craftsmen's union Svatopluk. A simple arrangement of folk songs from František Sušil's collection *Moravian Folk Songs*, which catches the attention with its youthful freshness and humorous text, references Pavel Křížkovský, Janáček's teacher in Staré Brno and pioneer in the field of writing a *cappella* for male choirs in Moravia, whose two perhaps best-known choruses *The Drowned Maiden* and *The Recruit's Request* are to be heard in their original versions immediately afterwards, with *Song of Parting* (1850) approximately halfway through the programme. Pavel Křížkovský, who was born in Holasovice in 1820, already showed considerable musical talent at primary school. This was also noticed by teacher's assistant Jiří Janáček (1815–1866), father of the composer Leoš Janáček, who helped Křížkovský get a place at the Foundation at the Church of the Assumption of the Virgin Mary in Opava, where Křížkovský also graduated from grammar school. He joined the Augustinian Order in Staré Brno in 1845. From the 1850s, he devoted himself to music, primarily composing male choruses for four voices to folk songs from Sušil's collection and spiritual compositions, and also conducting. In 1865, Křížkovský accepted the eleven-year-old Leoš Janáček to the Brno Foundation, thereby symbolically repaying his father Jiří for his earlier help. Leoš Janáček immediately began to get involved in the musical productions of the Foundation boys ("The Blues"), soon began helping Křížkovský in the Basilica choir, and also began his first attempts at composition. The Refectory at the

Augustinian Abbey in Staré Brno, where today's concert is taking place, is reminiscent of another place where the two composers met on a daily basis.

Janáček's work is associated in many ways with Moravian and Slovak folklore, and their closest connection can be seen in his choruses and songs, whose texts and melodies often come from the collection of folk songs in various parts of the country, in which Janáček also participated. Janáček wrote the song *When I Go to the Army, My Darling!*, for example, in Makov near Velké Rovné, today just a few kilometres from the Moravian-Slovakian border. The texts and, in part, the melodies of songs from the collection *A Bouquet of Moravian Folk Songs*, which Janáček published in 1890 in collaboration with František Bartoš (1837–1906), served as the basis for the arrangements of *In the Wide Field of Velká* and *Guelder-Rose, Why Don't You Bloom?* for solo tenor, male voices and piano or harmonium. The songs were first performed ninety years ago by the Moravian Vocal Quartet on Brno Radio. All the Janáček compositions mentioned will be performed by Q Vox in an *cappella* arrangement for four male voices, which is a tradition in Czech music dating back to the Revivalist singing of the first half of the nineteenth century. The ethnographer Františka Kyselková (1865–1951) recorded six songs as performed by Eva Gabel from Velká Slatina in Slovakia, at that time a factory worker in Modřice, in June 1909. Janáček arranged these songs for solo voice with piano in the same year. Q Vox will be performing the second of these songs, *As I Walked Through the Town*, in an arrangement for one unaccompanied solo voice.

The arrangements of compositions that Janáček did not originally write for a *cappella* male quartet are followed by seven choruses that were originally intended for an ensemble of this kind. They are all adaptations of either the lyrics and the melodies or just the lyrics of folk songs. *The Soldier's Lot* and *Oh Love!* come from the *Four Male Choruses* of 1885, a cycle of choruses that Janáček dedicated to Antonín Dvořák. While the chorus

that considers the enlistment of Janáček into the army after the Queen and Empress herself had written to Moravia comes from Sušil's collection, the song *Oh Love!* was evidently written by Janáček himself sometime at the beginning of the 1870s when he was spending the holidays with his uncle in Znorovy (today Vnorovy), where he fell in love with a certain Běta Gazarková. The composer produced various arrangements of this (his favourite) song on a total of three different occasions. The rhythmically and harmonically most interesting of them, in which a 7/4 time signature is used and each stanza of the song subtly modulates down by a second in the middle, only to return to the original key at the end, is to be heard at today's concert. *True Love* from 1876 is undoubtedly Janáček's most popular chorus. This well-arranged and easy to interpret adaptation of two texts from Jan Kollár's collection of *Folk Songs* is part of the repertoire of perhaps all the male choirs in Moravia, and has even become the name of one of them. Janáček wrote *I Wonder at My Beloved* to a folk text and *The Drowned Wreath* to a text from Sušil's collection while he was choirmaster of Svatopluk in the 1870s, and they still reflect Křížkovský's style. The chorus *Two Doves in a Fir Tree* was evidently written in 1876, though it was only found eighty years later among the possessions of Josef Kozlík (1862–1924), a music composer and former student at the teacher training institute. Janáček in all probability wrote the chorus on the blackboard, from where Kozlík copied it down. The work was not to be published and performed for the first time until 1957. The final Janáček composition on the concert programme, the chorus *The Evening Witch*, is the third part of his cycle *Four Moravian Male Choruses*. Janáček wrote *The Evening Witch* no later than 1900, shortly after the publication of Ondřej Přikryl's (1862–1936) collection of *Hanakian Songs*.

The inclusion of a composition by Antonín Dvořák on today's programme is no accident. Janáček was Dvořák's friend and admirer. The chorus *Feast* comes from the cycle *Five Choruses for Male Voices to the Texts of Lithuanian Folk Songs* from 1878

and was first performed in Blansko in 1881 by the Beseda Brno Choir in co-operation with the local choral society Rastislav. The very end of the concert is given over to folk songs arranged by younger composers or choirmasters. Programmes of this kind were a traditional part of the concerts given by the leading performers of Janáček's male choruses in the last century, such as the Moravian Teachers' Choral Society and Moravan. Q Vox is continuing this tradition with three compositions – an arrangement of the song *Play Me Violins* by native of Přerov and choirmaster of the Moravian Teachers' Choral Society Oldřich Halma (1907–1985), *Polka* by the Brno choirmaster and teacher Zdeněk Kaňák (1910–1991) and an arrangement of the song *When I Go* written especially for Q Vox by its former member Martin Šujan.

Martin Pašek

Q VOX

Mužské vokální kvarteto Q VOX bylo založeno v roce 1997, jeho členové jsou absolventy JAMU v Brně a AMU v Praze. Jejich působení v hudbě je velmi široké (zpěv ansámblový, sborový, sólový koncertní i operní, dirigování, hudební aranžmá, pedagogická práce...). Repertoár ansámblu zahrnuje a cappella zpívané skladby napříč žánry i staletími od středověku po nejžhavější současnost. Q VOX také pravidelně spolupracuje s dirigentem a aranžérem Milošem Machkem a předními českými symfonickými orchestry (filharmonie v Brně, Zlíně, Hradci Králové, Olomouci, Ostravě, Teplicích a Karlových Varech) – programy *Po stopách gospelu* (2007), *Pink Floyd Classic* (2010), *Symphonic Queen* (2011) a *Beatles Mania* (2013). Dalším směrem, kterým se Q VOX vydává, jsou jevištní projekty, například humorně scénický žert *Kocourkovský Kabaret z Kufru* (2006), což je pocta legendárnímu Pěveckému Sdružení Učitelů Kocourkovských s texty V+W v režii Magdaleny Švecové. A dále hudebně scénická koláž *Český orloj – Cesta poutníka* (2011), spojující hudbu Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů s verši Karla Šiktance v režii Tomáše Pilaře. Na podzim 2013 měl premiéru program *Kvítko milodějně*, kde je Leoš Janáček představen nejen jako skladatel, ale také jako sběratel lidových písní. Zde jsou partnery Q VOXu cimbalistka a zpěvačka Magdaléna Múčková a cimbálová muzika Danaj ze Strážnice. Svě první profilové album vydal soubor v roce 1998 ještě pod původním názvem České mužské vokální kvarteto, v roce 2001 vyšla nahrávka *Ach, vojna, vojna* už u společnosti Arco Diva, se kterou Q VOX spolupracuje dodnes. Následovaly tituly *Janáček Křížkovský Choirs* (2004), publikem velmi žádaný *Spirituals and Songs* (2006) a CD *Grieg Dvořák Male Choirs* (2009). Q VOX pravidelně koncertuje po celé České republice na samostatných koncertech i v rámci hudebních festivalů, např. Smetanova Litomyšl, Mitte Europa, Zlatá Praha, Moravský podzim, Pražské hudební slavnosti, Svatováclavské hudební slavnosti, Velikonoční festival duchovní hudby Brno, Forfest Kroměříž, aj. V zahraničí zatím vystoupil na Slovensku, v Polsku, Francii, Holandsku, Německu, Estonsku a Izraeli.

The Q VOX Male-Voice Quartet was founded in 1997 and its members are graduates from Brno Janáček Academy of Performing Arts JAMU and Prague Academy of Performing Arts AMU. The range of activities connected with music they focus on is very broad (ensemble, choir, solo, concert, and opera singing, conducting, arrangements, teaching, etc.). The repertoire includes a cappella sung compositions across music genres and centuries from medieval to very contemporary music. The Q VOX also regularly cooperates with the conductor and arranger Miloš Machek and leading Czech symphony orchestras (the Philharmonic Orchestras of Brno, Zlín, Hradec Králové, Olomouc, Ostrava, Teplice and Karlovy Vary) – *Following the Footsteps of Gospel Music* (2007), *Pink Floyd Classic* (2010), *Symphonic Queen* (2011), and *Beatles Mania* (2013). Stage adaptations and projects represent another focus of the Q VOX, e.g. humorous *Kocourkovský Kabaret z Kufru (The Gotham City Cabaret from a Suitcase)* (2006), which is a homage to the legendary *Pěvecké Sdružení Učitelů Kocourkovských* (the Gotham City Teachers Choir) based on lyrics by V+W and directed by Magdalena Švecová. The music and stage collage *Český Orloj – Cesta Poutníka (Czech Astronomical Clock – The Journey of a Wayfarer)* (2011) connects music by Leoš Janáček and Bohuslav Martinů with verses by Karel Šiktanc directed by Tomáš Pilař. *Kvítí Milodějně* was given its premiere in autumn 2013. Leoš Janáček is presented in this programme not only as a composer but also as a collector of folk songs. The partners of the Q VOX are the cimbalom player and singer Magdaléna Múčková and the Danaj Cimbalom Band from Strážnice. The quartet released its first album in 1998 under the original name Czech Male-Voice Quartet. In 2001 the recording *Ach, vojna, vojna* was released by Arco Diva with which the Q VOX has been cooperating up to now. It was followed by *Janáček-Křížkovský Choirs* (2004), very popular *Spirituals and Songs* (2006), and *Grieg Dvořák Male Choirs CD* (2009) The Q VOX gives concerts in the entire Czech Republic and also performs in music festivals, e.g. Smetana's

Litomyšl, Mitte Europa, Golden Prague, Moravian Autumn, Prague Music Festivals, St. Wenceslas Music Festival, Easter Festival of Sacred Music in Brno, Forfest Kroměříž, etc. The Q VOX has performed in Slovakia, Poland, France, the Netherlands, Estonia, and Israel.

Leoš Janáček

Orání, JW IV/1

1. Šohajku švarny,
Čemu neořeš?
Či si volky ustavaju,
či sam němožeš?
Či si volky ustavaju,
či sam němožeš?

2. Dževečka švarna, oral cic bych ja.
Dybys ty mně pohonila,
volil bych cě ja.

3. Šohajku švarny, dyc němam biča,
nědala mne ma macička za pohoniča.

Ploughing, JW IV/1

1. Why, hadsome laddie,
have you stopped your plough?
You should rose your sleepy oxen,
surely you know how?

2. Oh! Pretty maiden, gladly would I plough,
and if you should dare to help me, you'd be mine I vow.

3. Well, handsome laddie, ne'er a whip have I,
and my mother warned me never After lads to fly.

Pavel Křížkovský

Utonulá

Bude vojna, bude, kdopak na ňu půjde?
Která má milého, sobě upřimného,
ta naříkat bude, ach, ach, ach, ta naříkat bude.
Já bych také jela,
dybych koňa měla,
konička vraného, pěkně sedlaného,
sedla bych na něho.
Co bys tam, má milá,
co bys tam dělala?
U Dunaje stála, košulenky prala,
to bych tam dělala!
Běž, má milá domů,
poruč Pánu Bohu!
Až já z vojny přijdu,
já si tebe vezmu.
Šohaj z vojny přijde,
a on si mě vezme,
bude-li Pán Bůh chtět.
Sedum let dochází,
milého neslyším,
ach, Bože, rozbože!
Ach, já se utopím!
K Dunaji běžela, Dunaje se ptala:
Jsi-li tak hluboká,
jak su já vysoká,
bych do tě skočila?
Její bílé nohy, do písku sahaly.
Její černé vlasy po vodě plavaly,
její černé oči k nebi se zdvihaly.

The Drowned Maiden

There will be war, who will be fighting in it?
Girls who have dear, honest sweethearts,
will wail, oh, oh, oh, oh, they will wail.
I'd go to war with you, sweetheart,
If I had a horse,
A fine horse, with a fine saddle,
I would ride the horse to the war with you.
What would you do there, my dear, what?
I would stand by the Danube, washing shirts,
that's what I'd do there!
Go home, my dear,
and serve the Lord God!
When I come home from the war,
I'll marry you.
My sweetheart will come back from the war,
and he will marry me,
if the Lord God wills.
Seven years have nearly passed,
I still haven't heard from my sweetheart,
Oh, God, for heaven's sake!
Oh, I'll drown!
She ran to the Danube and asked the river:
Are you deep enough
to swallow me when I jump into your waters?
Her white feet reached the sand.
Her black hair floated on the water,
Her dark eyes rose to the sky.

Odvedeného prosba

Ach, když sem já šel od své milenky,
břinkaly mně podkověny.
Ach, břinkaly mně, a už nebudú,
černé oči plakat budú.
Ach, černé oči, což vy plačete?
Šak vy moje nebudete.
Ach, bude vojna, vojna nešťasná.
Dyž já umřu, modli sa za mňa!

The Recruit's Prayer

Oh, as I went from my mistress' place,
my horseshoes were jingling.
Oh, they used to jingle for me, and they won't any more,
her black eyes will shed tears.
Oh, black eyes, why are you crying?
You won't be mine, anyway.
Oh, there will be war, a terrible war.
If I die in it, pray for me!

Leoš Janáček

Keď ja pojdem na tu vojnu, milá má!, JW IV/32-6

1. Keď ja pojdem na tu vojnu, milá má!
Ej, keď ja pojdem maširovac,
dám si ostro koňakovac, frajerenko moja.
2. K té podkovce zlaté klince,
zanechám ca moje srce, frajerenko moja!
3. Keď ci budem lístek písac,
buděš milá, buděš plakac, frajerenko moja!
4. Budzem písac zlatým pérom,
jakým som já oficirom, frajerenko moje!

When I Go to That War, My Dear!, JW IV/32-6

1. When I go to that war, my dear!
Oh, when I go marching,
I'm gonna get my horse shod, my pretty girl.
2. To that horseshoe, golden nails,
I'll leave you my heart, my love!
3. When I write you a letter
You will weep, my pretty sweetheart!
4. I'll be writing with a golden quill,
what a great officer I have become, my pretty sweetheart!

V tom velickém širém poli, JW IV/37-2

1. V tom velickém širém poli,
šohajkova svadba stojí.
2. Stojí, stojí, státi bude,
všecko vojsko na ňu půjde.
3. Všecko vojsko všeci páni,
že býl' šohaj, že býl' švarný.
4. A ty malé v'rašťovičky,
to budú jeho družičky.
5. A ti černí krkavcové,
to budú jeho družbové.
6. Odkážte tam na mamičku,
že už pripínám šabličku.
7. Tvěj mamičky doma néni,
ona leží v černěj zemi.
8. Odkážte tam na tatíčka,
že už sedám na konička.
9. Tvůj tatíček doma néni,
on tam leží v černěj zemi.
10. V černěj zemi neoraněj,
sedem roků nekopanej.

In that great wide field, JW IV/37-2

1. A young lad's wedding is taking place
in the great wide field.
2. It is and will be taking place,
the whole army will come to celebrate.
3. The whole army, all the noblemen,
because the young lad was handsome.
4. And little swallows
will be his bridesmaids.
5. And black ravens
will be his groomsmen.
6. Tell my mother over there
that I'm already fastening my sabre.
7. Your mother isn't at home,
She lies in the black earth.
8. Tell my father over there
that I'm already mounting my horse.
9. Your father isn't at home,
he lies in the black earth.
10. In the black, unplowed soil,
laying intact for seven years.

Šiel som cez mesto, JW IV/9-2

1. Šiel som cez mesto vyrabované,
postretol som dievča vyšnurované.
2. Ona mné česky, ja mu uhersky:
Kam ideš, kde ideš, vojáčku hezký?
3. Já iděm z Moravy, ty ideš k Čechám,
už řa ja, duřa má, tri leta čakám.
4. Němyslel som si, vojáčkom býti,
a keď ma chytili, čo mám robiťi.
5. Keď ma chytili, ta ma zadali,
k tichému Dunaju mařirovali.
6. Mařirovali k jedněmu háju,
eřtě sa rozpozrem na moju milú.
7. Pre stuřku čiernú líčka mi blednú,
ach Bože, prebože, čo budě se mnú.

I Went Through the Town, JW IV/9-2

1. I went through the looted town
I met a dressed-up girl.
2. She spoke to me in Czech, I spoke to her in Hungarian:
“Where are you heading, handsome soldier?”
3. I'm coming from Moravia, you're going towards Bohemia,
I've been waiting for you, my love, for three years.
4. I never planned to be soldier,
But they took me, so what can I do?
5. When they took me, they assigned me
to march to the quiet Danube.
6. They made me march me to a grove,
Let me bid farewell to my sweetheart.
7. For a black ribbon, my cheeks grow pale,
Oh God, dear God, what will happen to me?

Ach, vojna, vojna, JW IV/17-3

Ach, vojna, vojna, neščasná vojna,
dyž na ňu jít musím, dyž na ňu jít musím.
Sama královna do Moravy psala,
do Moravy psala, aby Janoška do vojny dostala,
do vojny dostala, do vojny dostala.
U bílej vody Janošek stojí,
hlavěnka ho bolí.
Janičku nestoj, koničky nastroj,
pojedeš do vojny.
Já nepojedu, hlavěnka mě bolí.
Moja hlavěnka všecka porubaná,
moja galánka všecka uplakaná,
všecka uplakaná.
Ach, vojna, vojna, neščasná vojna,
dyž na ňu jít musím, dyž na ňu jít musím.
Mám hezké děvče, opustit je musím,
mám hezké děvče, opustit je musím.

The Soldier's Lot, JW IV/17-3

Oh army, army,
that wretched army,
into which they draft me,
into which they draft me.
Our empress called me
wrote with her own hand,
sent it to Moravia,
my Moravian homeland.
Into her army she has ordered Johny
she has ordered Johny, she has ordered Johny.
By foaming waters
johny stands waiting,
his poor head is aching.
Don't stand there Johny
saddle the horses
you must join the army
no I shall not ride
how my head is aching
painful the feeling under which I'm reeling,
my lass is weeping
and her heart is breaking, and her heart is breaking.
Oh army, army
that wretched army,
in to which they draft me, into which they draft me!
My girl's a beauty,
how I hate my duty, my girl's a beauty,
how I hate my duty.

Proč kalino, JW IV/37-3

1. Proč, kalino, neprokvétáš?
malinama nezasedáš!
2. Já sem dávno prokvétala,
červenýma malinama.
3. Zhora vrabci ozobali,
zdola panny oblámaly.
4. Oblámaly na kytečky,
mládenečkům za klobóčky.
5. Ulomila každá svému,
já ubohá nemám kemu.

Why Guelder Rose, JW IV/37-3

1. Why, my guelder-rose, aren't you in bloom?
Why don't you produce red berries?
2. I've been blooming for a long time,
and produced red berries, too.
3. Sparrows ate my berries from above,
while virgins tore off my twigs from below.
4. They tore off my twigs
to adorn the hats of their sweethearts.
5. They tore them off for their boys.
Poor me, I have nobody.

Pavel Křížkovský

Rozchodná

Šohaj, šohaj černooký,
nemožu ťa zabudnúti.
Ani já ťa nezabudu,
pokud'ko-li živá budu.
Ještě jednu na rozchodnú,
vinšuju ti takú věrnú.
Jako sem já tobě byla,
vinšuju ti, duša moja.
Co sem sa k vám nachodíval,
len na teba sem myslíval!
Ale tys byla falešná,
nech ťa Pámbůh za to trestá.
Není pravda, moj přemilý,
robila sem ti po vůli.
Žáden neví len já sama,
jako sem ťa ráda mala.

Song of Parting

My dark-eyed sweetheart,
I can't forget you.
I won't forget you either,
as long as I live.
One more drink for our breakup,
I wish you find someone as faithful
as I have been to you.
I came to your place so many times,
never thought of anyone but you!
And yet you cheated on me,
may God punish you for it.
It is not true, my beloved,
I fulfilled all your wishes.
No one but myself knows
how much I loved you.

Leoš Janáček

Ó láska, JW IV/17-2

Ó láska, láska, ty nejsi stálá,
jako voděnka mezi horama studená, studená.
Ó láska, láska, ty nejsi stálá,
jako voděnka mezi horama studená, studená.
Voděnka plyne, láska pomine jako lísteček na rozmarýně
zeleném,
zeleném.
Voděnka plyne, láska pomine,
jako lísteček na rozmarýně zeleném, zeleném.

Oh, Love, JW IV/17-2

Oh love, oh true love
never long remains
as water constant
between the mountains
cool as dew, cool as dew.
Oh love, oh true love
never long remains
as water constant
between the mountains,
cool as dew, cool as dew.
Water flows onwards
but love does not last
like rosemary leaves
whose day is soon passed
green of hue, green of hue.
Water flows onwards
but love does not last
like rosemary leaves
whose day is soon passed
green of hue, green of hue.

Láska opravdivá, JW IV/8

Miluješ-li mňa,
ešte ja teba viac,
že ja neviem šuhaj,
ani vypovedať,
že ja neviem šuhaj, ani vypovedať.
Znáš, že pravá láska v ustech neprebýva,
v tichom srdci bydlí láska opravdivá,
v tichom srdci bydlí láska opravdivá.

True Love, JW IV/8

Although you love me,
I love you far more dear,
words, my lad, I seek in vain that may make this clear.
Words my lad, I seek in vain That may make this clear
words, you know, can't reveal
how I feel towards you,
deep within a tranquil heart lies
love that is true,
deep within a tranquil heart lies love that is true.

Divím se milému, JW IV/ 5

Divím se milému,
jeho smyslu nemúdrému,
divím se milému,
jeho smyslu nemúdrému.
Miluje mňa nemaje nic,
má mne v srdci,
já ho u plic,
divím se milému,
jeho smyslu nemúdrému.

I Wonder at my Beloved, JW IV/ 5

I am most astonished
that my love can be so foolish,
I am most astonished
that my love can be so foolish.
Poor am I and naught can give him,
yet he loves me and I love him.
I am most astonished
that my love can be to foolish.

Vínek stonulý, JW IV/6

A před vraty kameň zlatý,
bílá leluja,
vije vínky z mateřinky švarna divčina.
Nědavaj ho synečkovi.
Nědavaj ho synečkovi,
on je podvodny,
on je podvodny,
ale ho svaž do šatečka,
shoď ho do vody.
Voda běži, vínek plyně,
už je po kraju,
chceš-li ho měť,
má děvečko, ja ho dostanu.
Voda běži, vínek tyně,
voda běži, vínek tyně do sameho dna,
do sameho dna.
Ach, něnis ty, ma děvečko,
ty věnečka hodna.

A Drowned Wreath, JW IV/6

By the gate a gold stone glitters,
so sing ho and hey!
Weaves a wreath of sweet thyme flowers
bonny lass so gay.
Garlands are not for the faithless,
fold yours in a kerchief dainty
with your cherished dream,
cast it in the stream.
Garlands are not for the faithless.
Cast it in the stream.
Flowing water bears the garland
almost to the side
if you want it sweethart
I shall snatch it from the tide.
On the stream flows and the wreath sinks
on the stream flows and wreath sinks
to the river's bed,
to the river's bed,
he does not deserve the maid
and they shall ne'er be wed.

Na košatej jedli dva holubi sed'á, JW IV/11

Na košatej jedli dva holubi sed'á,
ludé jim závid'á,
že se rádi vid'á.
Ludé, milí ludé, nezávid'te toho!
Jaká to pěkná věc,
kdo miluje koho!
Milovali sme sa jak holubů pára,
a kdo nás rozvedel,
nech ho Pán bůh zkárá.
Byla láska, byla mezi náma dvěma,
jaká už nebude mezi tisícoma.
Chodila, chodila po zeleném háju,
kapaly jí suzy od velkého žalu,
od velkého žalu.

In The Pine Tree, JW IV/11

Two doves perching in a spreading fir were cooing
filled with envy some disliked what they were doing
those more virtuous would never raise objection
oh how good it is to see such deep affection.
Like these doves,
our love gained strength from dedication
may God punish him who brought our separation
our love was enriched with an unending rapture
rarely ecstasy like that can others capture
through the wood she slowly wandered from her dwelling
tears of deepest sorrow from her eyes were welling
from her eyes were welling.

Klekánica, JW IV/28-3

Radile ste: Nechod' na ves,
Dež se od hor stmivá,
Chetla be tě, děvečko má,
Klekanica divá!

A já šla a čekala sem,
Ešle na mně skoči,
A on mně tam švarné senek
Chetil do nároči.

Matičko má, tenkrát bela
Vaše rada vadná,
Takovéto klekanice
Neleknem se žádná

Twilight Witch, JW IV/28-3

I have been advised: don't go to the village
when the sun sets behind the mountains.
She will grab you, little girl,
the wild twilight witch!

And I went and waited, wondering,
will she try to grab me?
And instead – there he was, a fine young lad.
He grabbed me in his arms.

Dear mother
your advice was wrong,
Such twilight witch
will never scare me.

Antonín Dvořák

Hostina, op. 27, B87(5)

I vařil vrabeček pivičko, vrabec,
na hostinu všecky si ptáčky svolal.
Vrabec tu na skočnou sovíčku vyzval,
i šlápnul panence sovínce na prst.
Sovíčka jde k soudu, do plůtku vrabec,
dam dali dam, dali dam.

Feast, Op. 27, B87(5)

The little sparrow brewed some beer,
He summoned all the birds to his feast.
The sparrow asked the owl to dance,
and stepped on its toe.
The owl goes to the court, the sparrow to the fence,
Dooly dooly dam, dooly dooly dam.

Oldřich Halma

Zahrajte ně husličky

1. Zahrajte ně husličky, zahrajte ně, zahrajte!
Zahrajte ně husličky z javorovej dostičky,
a já musím domů jít, lebo nemám za čo pít.
2. Zatoč sa ně cérečko, zatoč sa ně, zatoč sa!
Zatoč sa ně cérečko, jak to plužné koločko,
zatoč ty sa ně ešče ráz, jak široký rubáš ty máš!

Play Me Violins

1. Violins, play a song for me!
Violins, made of maple tree play a song for me,
I must go home, for I have no more money to buy me drinks.
2. Dance, sweetheart, turn around and dance!
Turn your little body, like the ploughman's wheel
Turn again, how wide is your costume!

Zdeněk Kaňák

Polka

Já bych si tě ráda vzala, třeba byls podruh,
Ale lidi povídají, že si samej dluh.
Žádné dluhy nemám a nic si z nich nedělám,
Můj tatíček všecko platí, já jsem jako pán.
Na co nemám, on mi koupí, on mi to dá
Žádná holka neprohloupí, když se za mne vdá.
Máme vše co se cení u nás doma vstavění,
budem žít jak holoubátka navždy spojeni.

Polka

I'd like to marry you, even if you were a farm worker,
But people say you're in debt.
I don't have any debts and I don't care about them,
My daddy pays everything, I live like a lord.
What I can't afford, he'll buy it for me, he'll give it to me
Any girl would be smart to marry me.
We have everything that's worth having in our house,
We'll live like doves forever united.

Martin Šujan

Ked' já pojdzem

1. Ked' já pojdzem k dievčaťku švarnému,
zajdzem si já cez záhumeň k němu,
cez dedinu, rychtár by ma videl,
pítal by sa, kde já večer idem.

2. Ludia vravia, že já moc verbujem,
že ze šenku do šenku já idem.

Nepijem já na konto nikoho,
bo já lúbím dievča rychtárovo.

When I go

1. When I go to see my sweetheart,
I'll go across the backyard field to her place,
if I went through the village, the mayor would see me,
he'd ask me where I'm going.

2. People say that I drink too much,
that I go from pub to pub.

I don't drink on anyone's account,
for I love the mayor's daughter.

